

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupený Mgr. Eduardem Benešem, advokátem se sídlem Na Rozcestí 1434/6, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2019, č. j. MPSV-2019/10945-911, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 2020, č. j. 2 Ad 8/2019 – 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Eduardu Benešovi, advokátu se sídlem Na Rozcestí 1434/6, Praha 9, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 3 146 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 1. 2019, č. j. MPSV-2019/10945-911 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 10. 10. 2018, č. j. 31936/2018/AAF (dále jen „prvostupňové správní rozhodnutí“), kterým mu nebyla přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení za měsíc červenec 2018, neboť neumožnil provést sociální šetření na jím obývaném

místě (ubytovně), a tím znemožnil ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) žalobou, jíž se domáhal jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítal, že z napadeného ani prvostupňového správního rozhodnutí není zřejmé, jaká skutečnost měla být místním šetřením ověřena, proč není zřejmé, že byl takový zásah do jeho domovní svobody nutný; stejně tak mu nebylo sděleno, proč potřebné skutečnosti nebylo možno zjistit z jím předložených důkazů. Poukázal na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 18. 7. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 2/2017, jímž zdůrazňoval, jaká míra ochrany náleží nedotknutelnosti obydlí. Brojil také proti přepjatému formalismu spočívajícímu v tom, že nebylo přihlédnuto k jeho podání učiněnému v jiném řízení.

Rozsudek městského soudu

[3] Městský soud rozsudkem ze dne 20. 10. 2020, č. j. 2 Ad 8/2019 – 28 (dále jen „napadený rozsudek“), žalobu zamítl. Poukázal na to, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětlil, že provedení sociálního šetření nebo šetření na místě sice není nezbytnou podmínkou pro vyhodnocení nároku na dávku, avšak ani jedno z těchto šetření nebylo u žalobce doposud uskutečněno, proč bylo zcela důvodné jej provést s cílem ověřit podmínky pro nárok na dávku. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2007, č. j. 3 Ads 83/2007 – 98, dle něžž žadatel o dávku musí doložit svou sociální potřebnost a prokázat, že nemá žádný majetek, který by mu umožňoval dostatečné zajištění; právě tomuto účelu slouží sociální šetření v bytě žadatele, které je plně v pravomoci správního orgánu. Zdůraznil, že správní orgán má povinnost žadatelem tvrzené skutečnosti prověřit, aby nedocházelo ke zneužívání systému dávek pomoci v hmotné nouzi. Podle § 63 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), má správní orgán možnost ověřit tyto skutečnosti prostřednictvím sociálního šetření v obydlí žadatele o dávku, pokud s tím souhlasí. V případě, že žadatel ke vstupu do obydlí souhlas nedá, může být dle odst. 2 téhož ustanovení žádost o dávku zamítnuta nebo dávka odejmuta. Žalovaný tedy dle soudu měl oprávnění sociální šetření v obydlí žalobce provést, a to za účelem ověření skutečností, které žalobce doložil listinnými důkazními prostředky (tj. že v bytě skutečně žije, že tam s ním bydlí společně posuzovaná osoba, to vše zejména za situace, kdy má trvalé bydliště na jiné adrese).

[4] Rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 18. 7. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 2/2017, týkající se zákona o ochraně ovzduší a vstupu do obydlí za účelem kontroly spalovacího stacionárního zdroje, dle soudu na projednávaný případ nedopadá. Vstup do obydlí dle zákona o pomoci v hmotné nouzi je totiž podmíněn souhlasem žadatele o dávku; je proto v souladu s Listinou základních práv a svobod. Pokud žadatel s místním šetřením nesouhlasí, nelze jej v jeho obydlí provést; správní orgán nemá pravomoc nařídít domovní prohlídku či provést sociální šetření v bytě žadatele bez jeho předchozího souhlasu. Žalobce přitom využil možnosti toto šetření odmítnout, tudíž k zásahu do jeho práva na nedotknutelnost obydlí vůbec nedošlo; argumentace čl. 12 odst. 1 a 3 Listiny je proto nepřipadná. Současně městský soud nepovažoval za protiústavní, že zákon s nesouhlasem žadatele spojuje pro něj nepříznivý důsledek spočívající v nepřiznání dávky. V případě, že

pokračování

se žadatel domáhá dávky pomoci v hmotné nouzi, je zcela v souladu s ústavním pořádkem, že v takovém případě musí správnímu orgánu umožnit plné přezkoumání podmínek pro její přiznání; pokud se tomu z jakýchkoli důvodů podrobit nechce, což je naprosto legitimní požadavek, vystavuje se nebezpečí, že mu požadovaná dávka přiznána nebude.

[5] Městský soud se ztotožnil také se závěrem žalovaného, že správní orgán přihlíží pouze k těm námitkám, které účastník vyjevil v konkrétním řízení. Ten totiž může v různých řízeních namítat odlišnou argumentaci, a bylo by v rozporu s ekonomikou řízení, aby se musel správní orgán vypořádat se všemi námitkami, které účastník řízení kdy vyjevil v různých řízeních.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

II.1 Kasační stížnost žalobce

[6] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) blanketní kasační stížnost, ve které navrhl jej zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[7] V jejím doplnění ze dne 7. 1. 2021 (precizovaném samotným stěžovatelem) namítá, že městský soud se dostatečně nevypořádal se všemi jeho žalobními argumenty, především že místní šetření může být provedeno pouze v krajních případech. Poukazuje na odlišnost soudního řízení (kde se o každé žalobě vede jeden samostatný spis) a správního řízení (v němž je pro jednoho žadatele veden jeden spis, do nějž se zakládají všechny doklady); správní orgány proto měly přihlédnout i k jeho tvrzením z jiných řízení. Kritizuje městským soudem odkazovaný rozsudek ze dne 13. 12. 2007, č. j. 3 Ads 83/2007 – 98, v němž se Nejvyšší správní soud dostatečně nezabýval kolizí práva na soukromí s právem na sociální pomoc; dovolává se přitom Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (dále jen „Úmluva“). Taktéž v rozsudku ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 Ads 220/2016 – 32, dle něj Nejvyšší správní soud projevil nedostatečný respekt k soukromí osob s vážným zdravotním postižením.

[8] V následném doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 2. 2021 (formulovaném zástupcem stěžovatele) městskému soudu vytýká, že opomenul § 2 s. ř. s.; soud by totiž při aplikaci a výkladu zákonných ustanovení měl vždy šetřit subjektivní práva osob, které se jich domáhají (zde práva na soukromí). Stěžovatel se zdržuje na základě smlouvy o ubytování v pokoji na ubytovně, který je kdykoliv přístupný provozovateli za účelem úklidu; situaci v pokoji žalobce (jeho vybavení) si proto mohl správní orgán ověřit i dotazem u provozovatele ubytovny. Místní šetření pouze prodlužovalo vyřízení podané žádosti. Ať již byly důvody stěžovatele ohledně nedání souhlasu se vstupem do jeho obydlí jakékoliv, je nutné zvážit, co je cílem místního šetření a zda nebylo možné požadované skutečnosti zjistit i jinak. Městský soud neposoudil, zda byly dodrženy zásady správního řízení dle § 2 odst. 3 a § 3 správního řádu. Stěžovatel konstatuje, že tvrdost sankce ze strany správního orgánu za nedání souhlasu se vstupem do obydlí nebyla adekvátní; zákon přitom umožňuje správnímu orgánu zvážit, zda žádost o dávku zamítne či sníží její výši.

[9] V dalším doplnění kasační stížnosti ze dne 6. 2. 2021 (opět učiněném samotným stěžovatelem) se doslovně opakuje argumentace z podání ze dne 7. 1. 2021 (srov. výše odst. [7]). Nad rámec toho kritizuje, že Česká republika doposud nemá zákon o sociálním bydlení; již tak špatná kvalita soukromí jeho bydlení přitom nemůže být zhoršována dalšími zásahy. Zdůrazňuje, že do jeho pokoje nevstupuje ani úklidová služba, neboť se s vedením ubytovny dohodnul, že pokoj si uklízí sám, také si vynáší odpadky; pokojská uklízí pouze společné prostory buňky (WC, koupelnu, předsíň, kuchyň). Dodává, že řízení k žádosti o sociální byt na Magistrátu hlavního města Prahy proběhlo formou návštěvy úřadu, kdy pracovnice nevstupovala do jeho pokoje. Zopakoval, že městský soud ponechal stranou nálezný Ústavního soudu ze dne 18. 7. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 2/2017, a dostatečně nezohlednil ochranu jeho soukromí. K argumentaci Nejvyššího správního soudu (obsažené v jím odkazovaných rozsudcích), že prostředky státního rozpočtu jsou omezené, poukazuje na řadu případů plýtvání veřejnými prostředky, které podrobně vyjmenovává.

pokračování

Uzavírá, že k pomoci osobám výrazně omezeným v možnosti finančního výdělku se Česká republika zavázala Úmluvou, pročez nemůže k přiznání takto garantovaných dávek požadovat hrubé zásahy do dalších práv, které je naopak ve vztahu k těmto osobám povinna chránit.

II.2 Vyjádření žalovaného

[10] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že možnost vstupu do obydlí za účelem ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku je dána zákonem, což čl. 12 Listiny základních práv a svobod připouští. Vždy se jedná o vstup se souhlasem dotčené osoby. Sociální šetření je v odůvodněných případech prováděno za účelem zjištění či ověření skutečností, které nejsou bez dalšího zřejmé či doložitelné písemnými doklady, avšak jsou nezbytné ke zjištění skutkového stavu (zejména ověření majetkových a sociálních poměrů žadatele o dávku, informací o osobách, které s ním sdílejí společnou domácnost, tedy zda se žadatel skutečně nachází v podmínkách, které odůvodňují přiznání dávek pomoci v hmotné nouzi). U stěžovatele přitom dosud sociální šetření provedeno nebylo. Žalovaný obecně konstatuje, že dávky pomoci v hmotné nouzi jsou přísně majetkově testovány, neboť tvoří jakousi záchrannou síť pro osoby, které nejsou schopny si vlastními silami či za pomoci osob blízkých zajistit základní životní potřeby. Má za to, že je na místě, aby správní orgán ověřoval, zda se žadatel o dávku v takové životní situaci skutečně nachází. Pokud žadatel takové ověření majetkové a sociální situace neumožní, což je jeho právem, musí počítat s negativním důsledkem v podobě nepřiznání dávek v souladu s § 63 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Je proto přesvědčen, že správní orgány postupovaly v mezích zákona.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou naplněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[12] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Nejvyšší správní soud v první řadě zkoumal, zda je napadený rozsudek přezkoumatelný, neboť jen u rozhodnutí přezkoumatelného lze zpravidla vážit další kasační námitky. Pokud jde o obsah samotného pojmu nepřezkoumatelnost, odkazuje Nejvyšší správní soud na svou ustálenou judikaturu k této otázce; srov. např. rozsudky NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64, či ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245. Stěžovatel toliko obecně namítá, že se městský soud dostatečně nevypořádal se všemi jeho žalobními argumenty. Nejvyšší správní soud se však s tímto tvrzením neztotožňuje, neboť shledal, že městský soud vypořádal všechny relevantní důvody předestřené v žalobě. Zdůrazňuje přitom, že soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit; jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi

pokračování

stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33). Těmto požadavkům přitom napadený rozsudek dostál.

[15] Nejvyšší správní soud předesílá, že totožnou věcí (nepřiznáním dávky pomoci v hmotné nouzi – doplatku na bydlení témuž stěžovateli z téhož důvodu, tj. neumožnění správnímu orgánu provést sociální šetření v jím obývaném pokoji na ubytovně) se již zabýval ve svém rozsudku ze dne 9. 11. 2020, č. j. 4 Ads 184/2020 - 59; ústavní stížnost stěžovatele proti tomuto rozhodnutí byla Ústavním soudem odmítnuta usnesením ze dne 19. 1. 2021, sp. zn. IV. ÚS 97/21. Vzhledem k tomu, že odůvodnění napadeného rozsudku i kasační argumentace stěžovatele jsou v obou případech téměř shodné, neshledal soud žádný důvod se od svých dříve vyslovených závěrů jakkoliv odchýlit, toliko je místy doplnil.

[16] Podle § 63 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi platí, že „zaměstnanci orgánu pomoci v hmotné nouzi jsou na základě souhlasu žadatele o dávku, příjemce dávky a osob společně posuzovaných oprávněni v souvislosti s plněním úkonů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, v němž tyto osoby žijí, a to s cílem provádět sociální šetření, popřípadě šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávky. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním vydaným příslušným orgánem pomoci v hmotné nouzi jako doložkou služebního průkazu. Toto zvláštní oprávnění obsahuje označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávajícího orgánu pomoci v hmotné nouzi. O sociálním šetření, popřípadě o šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávky podle věty první, se vždy učiní záznam ve spise.“ Podle odst. 2 téhož ustanovení pak „pokud žadatel o dávku, příjemce dávky nebo osoba společně posuzovaná tím, že nedají souhlas se vstupem do obydlí, znemožní provedení sociálního šetření, popřípadě šetření v místě, k ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši, může jim být žádost o dávku zamítnuta nebo dávka odejmuta, popřípadě snížena její výše“.

[17] Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že sociální šetření představuje závažný zásah do práva na soukromí a nedotknutelnost obydlí. V posuzované věci se však nejednalo o natolik závažný zásah, aby jej nebyl povinen strpět. K tomuto závěru vede Nejvyšší správní soud skutečnost, že ze správního spisu nevyplývá, že by úřad práce své oprávnění k ověření sociálních a majetkových poměrů stěžovatele zneužil, např. provedením místního šetření svévolně či opakovaně (a tím i nadbytečně), popř. že by snad stěžovatele tímto úkonem nezákonně diskriminoval. Takové okolnosti ostatně netvrdí ani sám stěžovatel. Nejvyšší správní soud stejně jako žalovaný i městský soud považuje za pochopitelné a legitimní, že úřad práce chtěl ověřit skutečnosti, které stěžovatel doložil listinnými důkazními prostředky, jelikož v jeho případě nebylo dosud sociální šetření provedeno. Rovněž je třeba zohlednit, že stěžovatel obýval pokoj na ubytovně, kde je z povahy věci míra soukromí nižší (a tím i možnost jeho narušení) než např. v bytu či rodinném domě, a to i s ohledem na skutečnost, že na pokoj má přístup provozovatel penzionu, v němž se pokoj nachází, příp. pokojská do společných prostor buňky.

[18] K námitce stěžovatele, že správní orgán musí k ověření splnění podmínek nároku na dávku volit prostředek, který žadatele nejméně zatěžuje, ale ještě vede k cíli, Nejvyšší správní soud uvádí, že sociální šetření představuje jeden z možných prostředků k řádnému zjištění skutkového stavu. Není nutné je vždy bezpodmínečně provádět, nelze však na ně ani nahlížet jako na krajní opatření, jak to činí stěžovatel. V posuzované věci má Nejvyšší správní soud za to, že není na místě úřadu práce vytýkat, že postupoval při posuzování stěžovatelovy žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi důkladně a pokusil se v rámci zjišťování skutkového stavu v obydlí stěžovatele provést sociální šetření. Vyhovění žádosti stěžovatele a s tím spojené přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi a její vyplacení totiž představuje čerpání finančních prostředků z veřejných rozpočtů, které nejsou neomezené; je tudíž nutno je chránit před jakýmkoliv neoprávněným využíváním a pečlivě zvažovat, zda je jejich využití potřebné. Proto je třeba při posuzování splnění podmínek pro přiznání těchto dávek postupovat pečlivě a řádně zjistit skutkový stav. Jak žalovaný přílehlavě uvedl ve vyjádření ke kasační stížnosti, dávky pomoci v hmotné nouzi jsou přísně majetkově testovány, neboť tvoří jakousi poslední záchrannou síť pro osoby, které nejsou schopny vlastními silami či za pomoci osob blízkých zajistit základní životní potřeby, a je tudíž na místě, aby správní orgán ověřoval, zda se žadatel o dávku v takové životní situaci skutečně nachází.

[19] Nejvyšší správní soud v této souvislosti dále konstatuje, že pokud stěžovatel žádá o finanční plnění z veřejných rozpočtů (dávku řešící pomoc v hmotné nouzi), lze od něj spravedlivě požadovat přiměřenou součinnost, mimo jiné i vyhovění zákonným požadavkům správních orgánů na prokázání nároku na tuto dávku a poskytování veškeré potřebné součinnosti při zjišťování skutkového stavu v rámci relevantní právní úpravy, a to i v situaci, kdy v této součinnosti spatřuje zásah do svých práv.

[20] Závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2007, č. j. 3 Ads 83/2007 - 98, na který poukázal městský soud, jsou pro posuzovanou věc přílehlavé. V tomto rozsudku se sice jednalo o jinou dávku (dávku sociální péče), avšak podstata věci byla stejná jako v posuzované věci – žádost o tuto dávku byla zamítnuta, neboť žadatel o dávku neposkytl zákonem požadovanou součinnost při zjišťování skutkového stavu (neumožnil provedení sociálního šetření ve svém bydlišti). Stěžovatelova kritika tohoto rozhodnutí přitom vychází pouze z jeho nesouhlasu s v něm vyslovenými závěry, tudíž není relevantní.

[21] Skutečnost, že je osobou se zdravotním postižením, stěžovatel v řízení před městským soudem neuplatnil, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. V řízení o kasační stížnosti už ji, ani s ní související argumentaci o nesouladu § 63 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi s Úmluvou, nově uplatnit nemůže (srov. § 104 odst. 4 a § 109 odst. 5 s. ř. s.). Přesto však Nejvyšší správní soud konstatuje, že ani situace, kdy je žadatel o předmětnou dávku zdravotně indisponován, jej nestaví mimo rámec § 63 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi; správní orgán tedy ani v takovém případě není zbaven možnosti žádost o dávku zamítnout.

[22] Tvrzení stěžovatele, že situaci v jím obývaném pokoji si mohl správní orgán ověřit dotazem u provozovatele ubytovny a že je nutné zvážit, co je cílem místního šetření, nevyvrací výše uvedené závěry. Nejvyšší správní soud má totiž za to, že úřadu práce nelze

pokračování

vytýkat, že se pokusil zjistit a ověřit potřebné údaje v souvislosti s žádostí stěžovatele o přiznání doplatku na bydlení přímým a bezprostředním způsobem provedením sociálního šetření, nikoli pouze zprostředkovaně s nejistým výsledkem.

[23] Námitku, že městský soud neposoudil, zda byly ve správním řízení aplikovány zásady správního řízení podle § 2 odst. 3 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, stěžovatel nevznesl v žalobě, a proto nelze městskému soudu vytýkat, že se jí nezabýval. Pro úplnost Nejvyšší správní soud konstatuje, že z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že městský soud dospěl k závěru, že správní orgány při zjišťování skutkového stavu nepochybily (s tímto závěrem se Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené plně ztotožňuje), a k porušení výše uvedených ustanovení správního řádu tedy nedošlo.

[24] Zamítnutí žádosti stěžovatele o doplatek na bydlení pak nepředstavuje sankci, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti, nýbrž zákonem stanovený následek odmítnutí součinnosti při dokazování ve správním řízení.

[25] K požadavku stěžovatele na odstranění tvrdosti zákona Nejvyšší správní soud uvádí, že v tomto soudním řízení je přezkoumávána zákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného. Z výše uvedeného posouzení vyplývá, že rozhodnutí žalovaného nebylo shledáno nezákonným. Soud přitom nemá všeobecnou pravomoc odstraňovat dle své úvahy jakékoli aspekty výkonu veřejné správy, které dle mínění jednotlivců dopadají „tvrdě“ do jejich právní sféry.

[26] Nejvyšší správní soud se taktéž ztotožňuje s městským soudem v tom, že správní orgány nebyly povinny přihlédnout k tvrzením stěžovatele, která učinil v jiných, samostatně vedených řízeních, na něž výslovně neodkázal. Stejně tak městský soud přesvědčivě zdůvodnil, proč pro nyní projednávanou věc není relevantní nález Ústavního soudu ze dne 18. 7. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 2/2017. Skutečnost, že (zcela odlišné) řízení k žádosti o sociální byt na Magistrátu hlavního města Prahy vedené jiným správním orgánem za jiných skutkových okolností (odlišně učiněných tvrzení, předložených důkazních prostředků) proběhlo formou návštěvy úřadu bez vstupu pracovnice do jeho pokoje, nikterak neovlivňuje oprávněnost požadavku sociálního šetření v nyní přezkoumávaném věci. Ani to, že doposud nebyl vydán zákon o sociálním bydlení, na posouzení věci ničeho nezmění.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[27] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nebyla naplněna žádná ze stěžovatelem uplatněných kasačních námitek; stejně tak neshledal vady, k nimž by podle § 109 odst. 4 s. ř. s. musel přihlédnout z úřední povinnosti. Proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., věty poslední. O věci přitom rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[28] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v tomto kasačním řízení úspěch a úspěšný žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, neboť je

správním orgánem rozhodujícím ve věci sociální péče. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[29] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2021, č. j. 2 Ads 376/2020 - 15, byl stěžovateli ustanoven zástupcem Mgr. Eduard Beneš, advokát se sídlem Na Rozcestí 1434/6, Praha 9. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za dva úkony právní služby, tj. převzetí a přípravu zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 2. 2021 podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Tarifní hodnota ve věcech nároků fyzických osob v oblasti sociálního zabezpečení je podle § 9 odst. 2 advokátního tarifu částka 5 000 Kč, tudíž odměna za tyto úkony činí podle § 7 bod 3 advokátního tarifu 2 x 1 000 Kč. Dále zástupci stěžovatele náleží náhrada hotových výdajů – 2 x režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Za výše uvedené úkony tak náleží zástupci stěžovatele odměna ve výši celkem 2 600 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna za zastupování o tuto daň ve výši 21%, tedy o 546 Kč. Zástupci stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 3 146 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2021

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně

senátu